

Nr. 05 | Mei 2011 |

33ste jaargang

verschijnt niet in augustus

P 408.654

“Mijn vrede geef ik u...”

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Inhoud

Schriftwerk - Woord van de voorzitter

Geen afscheid meer	blz. 3
Het perfecte land	blz. 3

In het vizier: *Mijn vrede geef ik u...*

Week voor vrede in Palestina en Israël	blz. 4
Het Jeruzalem-gebed	blz. 5
Interlevensbeschouwelijke reis naar Israël/Palestina	blz. 6

Coördinatie Bezinning en Dialoog

Jezus en de Rabbijnen (22)	blz. 8
----------------------------	--------

Coördinatie Kerk en Wereld

Zuid-Weekend (verslag)	blz. 9
Protestantse Solidariteit	blz. 9

Faculteit

Wetenschappelijke evenementen	blz. 10
-------------------------------	---------

Studiedag Kerkvisitatie

Visitatie als bemoediging	blz. 11
---------------------------	---------

Glas in lood

Reactie op vorige Kerkmozaïek	blz. 12
-------------------------------	---------

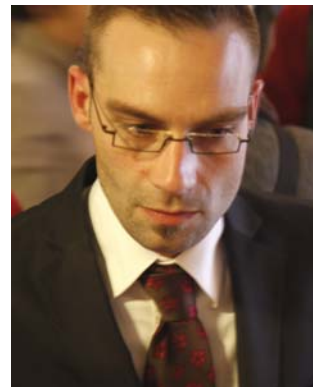
Protestantse Omroep

Programma-informatie	blz. 13
----------------------	---------

Algemene Kerkvergadering

Informatie	blz. 14
Programma	blz. 16

Uit de redactie

Mijn vrede geef ik u... Dat zegt Jezus bij zijn afscheid in het Johannesevangelie (Joh. 14: 27). Enkele verzen verder lezen we *staat op, laten wij van hier gaan* want vrede wordt het best begrepen op een plaats waar ze ver te zoeken is. Zo komen we deze maand in Israël en Palestina met aandacht voor de wereldwijde week voor vrede in Palestina en Israël en met een reisverslag van de Interlevensbeschouwelijke Werkgroep Gent: 'vrede, vrede maar er is geen vrede!'

Dichterbij huis worden we met een kerkvisitatie als gemeenten uitgenodigd 'elkaar in vrede te bezoeken'. Niet enkel de vrede is een zoektocht waard, maar 'Waar is de Geest gebleven?' vraagt Peter Tomson zich af tussen Jezus en de rabbijnen.

Verder leest u een verslag van het Zuidweekend van Protestantse Solidariteit, nieuws uit de Faculteit en, niet te vergeten dé gebeurtenis in Protestants België, de Algemene Kerkvergadering die de straten en de pleinen mag vullen van Louvain-la-Neuve met een *Woord op weg*. 'In een land dat zich buigt over verdeling is deze nationale Vergadering een getuigenis van eenheid in verscheidenheid' lezen we op de site www.parolewoord.be

Ongetwijfeld vindt u de weg tussen de artikelen deze maand en zo niet mag u zich laten inspireren door de schrijver van het Schriftwerk: 'tot in het pikkedonker zit ik nog te schemeren'..

Veel leesplezier!

Edwin DELEN

Geen afscheid meer !

Afscheid nemen gaat mij niet licht af, beter gezegd het is een ramp. Tot in het pikkedonker zit ik nog te schemeren, om het daglicht niet vaarwel te hoeven zeggen. Daarom begrijp ik het slot van Lucas ook niet juist. Ik kan hier niet volgen. Lees nog eens mee: "Terwijl () ging hij van hen heen en (). Ze brachten hem hulde en keerden in grote vreugde terug naar Jeruzalem." (Lucas 24: 52, 53).

Hier wordt een diep ingrijpend moment beschreven. Jezus neemt zegenend afscheid van alle leerlingen - voor zover aanwezig. Hij heeft in korte trekken uit de doeken gedaan wat hun verder te doen staat. In de eerste plaats is dat, de belofte ingelost te zien worden. Dat betekent, dat zij met de Geest bekleed en getroost zullen worden. Daarom moeten zij ook, tot zo lang, in Jeruzalem blijven. En van hieruit moeten zij ook beginnen, als apostelen, getuigenis af te leggen.

Woord voor woord ingrijpende en vér-reikende gebeurtenissen. Wat er staat te gebeuren en wat hun daarmee zal overkomen zal schokkend en grensverleggend zijn. Hun boodschap zal hen naar de uiterste grenzen van het Romeinse imperium voeren, zelfs daar voorbij. Hun getuigenis moet ten slotte alle volken ook bereiken. Een ontzagwekkend werk, dunkt me. Daar moet een mens zich minstens mentaal op voorbereiden. Zo moet je je dan afvragen: heb ik genoeg gedaan om op alles bedacht te zijn? Is mijn voorbereiding al ver genoeg afgerond? Ben ik gereed om te vertrekken en te beginnen aan de ongehoorde taak die mij te wachten staat?

Nu, door al deze bedenkingen die ogenblikkelijk bij mij boven komen, worden deze eerste getuigen kennelijk niet geplaagd. Sterker nog, zij lijken wel te popelen om te kunnen beginnen. Dus vraag ik mij in gemoede af: Wat is hun gemoedsgesteldheid? Hoe komen zij van Bethanië dan terug naar Jeruzalem? Jezus neemt hen deze dag mee tot bij Bethanië. Hij noemt zich nu zo zonder schroom: Messias. Hij is nu de Heer. Wel, deze laatste dagen leren zij Hem pas ten volle kennen. Zoals bij Emmaüs aan die twee de ogen zijn open gegaan.

Moet dit besef dan ook niet nog verder rijpen? Wel? Nee! Zo werkt het niet. Kennelijk is het afscheid niet te vroeg. Kennelijk is vertrouwen alles wat nodig is, het enige - en het volstaat. Want hoe kwamen zij terug, het hoofd vol met open vragen over de weg? De vragen die getuigen van de weg van Christus zullen moeten beantwoorden? Zo komen zij terug: in grote vreugde! Mijn vraag bleef: hoe is dat mogelijk? Wel, zomaar, met de verrassing van te leven na Pasen. Na het ochtendgloren van de eerste dag: geen afscheid meer! Hij is de Heer en Hij leeft! Grote vreugde om vast te stellen en om daarin te delen.

Ds. Willem B. DOUWES, em.pred.
Geraardsbergen

Het perfecte land

Veel culturen geloven dat er ooit ergens een volmaakte wereld heeft bestaan. Plato schrijft in zijn boek *Timaeus* bijvoorbeeld

over het eiland Atlantis. Het ligt volgens hem "buiten de zuilen van Hercules" en "buiten de zee die waarlijk haar naam verdiende". Hij bedoelt hiermee de straat van Gibraltar en de Atlantische Oceaan. Atlantis is in zijn ogen een perfect en paradijselijk land.

Echter: heeft dit land Atlantis écht bestaan? Volgens de één wel, volgens de ander niet. Plato zou het land *Atlantis* zo hebben genoemd vanwege de Atlantische Oceaan. Maar het omgekeerde is evengoed mogelijk: dat de mensheid de Atlantische Oceaan zo genoemd heeft vanwege het eiland Atlantis!

Wie gelijk heeft, is niet belangrijk. Het gaat er om dat de mensheid op de een of andere manier kennelijk zo een spiegel van een perfect land nodig heeft, om er zijn koers op te richten. Het christendom noemt dat het Koninkrijk Gods. Dat ligt ver weg, is onbekend, maar zet hier en nu al aan tot handelen. En daar is het in het christelijk geloof allemaal om te doen. Dat mensen hier en nu op weg gaan, met dromen en idealen, geloof en hoop, vertrouwen en liefde in het hart. Dan komt het Koninkrijk van God een beetje dichterbij. Idealen, ook geloofs-idealens, zijn tenslotte als sterren: we kunnen ze nooit bereiken, doch er wel onze koers naar richten.

dr. Guy LIAGRE, synodevoorzitter.

Week voor vrede in Palestina en Israël

29 mei - 4 juni 2011

Een gezamenlijk pleidooi voor een rechtvaardige vrede in Palestina en Israël.

De verdeling van Palestina duurt nu al meer dan 60 jaar. Dit heeft de situatie van Palestijnen en Israël's verhard. En bezetting van Oost-Jeruzalem, de Westbank en Gaza overschaduwden nu al meer dan 40 jaar een vredevol samenleven van twee volken in één land.

Op 11 december 2009 stuurden Palestijnse christenen in Betlehem een noodkreet naar hun zusterkerken in de wereld: *Uur van de Waarheid, een woord van geloof, hoop en liefde uit het hart van het Palestijnse lijden*, het zogenaamde *Kairos-Document* (www.kairospalestina.nl). Deze noodkreet was de aanleiding voor enkele werkgroepen in onze kerk om bij elkaar te komen. *Immers, gelovigen en kerken, die een speciale band hebben met het Jodendom en met Israël en moslims, die in sterke mate betrokken zijn bij de situatie van de Palestijnen, kunnen niet stilzwijgend toezien hoe de duivelse cirkel van het kwaad het dagelijks leven van Palestijnen en Israël's tot een nachtmerrie maakt.*

De droom van de één kan niet voltooid worden ten koste van de ander.

De Wereldraad van Kerken nam enkele jaren geleden het initiatief om kerken en organisaties op te roepen om mee te doen met een Week van gebed en actie om te zoeken naar gerechtigheid voor Palestijnen, zodat beiden, Israël's en Palestijnen, eindelijk in vrede kunnen leven. In meer dan 20 landen wereldwijd zijn er activiteiten om een helder signaal te geven aan politici, gemeenschappen en in de eigen kerken dat het de hoogste tijd is voor vrede met legitieme rechten en een veilige en rechtvaardige toekomst voor de beide volken.

Wij nodigen gemeenten uit om aandacht te besteden aan deze week voor vrede in Palestina en Israël. Een week om te bidden en om de situatie in Palestina en Israël beter te leren kennen en beter bekend te maken. Een week om vooral de levensechte verhalen te horen, van Palestijnen en Israëliërs, die de menselijke kant van wat er in hun leven van alledag gebeurt, laten horen en voelen. Verhalen van vrees en hoop, wanhoop en pijn, kracht en perspectief. Deze verhalen tot ons te laten doordringen en ze met elkaar te verwerken, kan ook inspiratiebron zijn voor ons aller geloof in vrede en gerechtigheid, in sjalom, ooit...

Het is geen oorlog tussen Joden en Arabieren. Het is een oorlog tussen Joden en Arabieren, die niet in vrede willen leven (Arzmon, 12 jaar, in een magazine voor en door Palestijnse en Israelische jongeren tussen 12 en 14 jaar).

Als je oog wilt hebben voor het lot van Palestijnen, kom aan onze kant staan en help ons. We hebben mensen nodig die in de praktijk werken aan recht en gerechtigheid. Als dit echter betekent dat je eenzijdig wordt en tegen mijn Joodse broeders en zusters bent, ga dan alsjeblieft weg. Zulke vriendschap hebben we niet nodig, en niet nog een vijand (Elias Chacour, melkitische aartsbisschop van Galilea).

Enkele suggesties:

- Zorg dat er in de kerkdienst op zondag 29 mei hierover iets te horen valt: een voorbede, een aankondiging van een activiteit.
- Raadpleeg de website van de VPKB voor enkele teksten en verhalen.
- Voor meer info: www.worldweekforpeace.org

Namens de werkgroepen Dialoog Christendom-Jodendom (Danny Rouges), Dialoog Christendom-Islam (Judith van Vooren) en Kerk in de Samenleving (KIDS) (Marc Lenders),

Greet HESLINGA

Kerkleiders in Jeruzalem voor de Wereldweek voor vrede in Palestina en Israël 2011

HET JERUZALEM GEBED (ingekorte versie)

Jesaja 2:1-5; 11:9

*'Eens zal de dag komen dat de berg
met de tempel van de HEER rotsvast zal staan,
verheven boven de heuvels, hoger dan alle bergen.
Alle volken zullen daar samenstromen...'
'Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil
op heel mijn heilige berg.
Want kennis van de HEER vervult de aarde,
zoals het water de bodem van de zee bedekt.'*

Almachtige en barmhartige God, door de gave van de Heilige Geest heeft U de eerste christenen in Jeruzalem bijeen gebracht. Geef dat wij, net als de eerste Kerk in Jeruzalem, bijeen komen en dat wij vol moed het Woord verkondigen en beleven, de Goede Boodschap van de waarheid, verzoening en vrede.

God Schepper, Schenker van Leven, Drager van de Pijn, Oorsprong van Liefde, U hebt de wereld gemaakt met alles wat in haar is. U hebt de menselijke soort geschapen, naar uw beeld en gelijkenis, en schonk ons allen de aarde om die te delen. Haal de muren neer die ons scheiden.

God van Gerechtigheid, uw vrijgevigheid is grenzeloos. Spaar ons voor zelfzucht; inspireer ons opdat wij instrumenten worden van liefde en getuigen van uw genade en gerechtigheid. Help ons om uitdagingen aan te gaan en te vechten tegen alles wat uit ongerechtigheid geboren is. Maak dat wij samen handelen daar waar gewenst en nodig: waar families uit hun huizen worden verdreven, waar kwetsbaren lijden in de greep van de machtigen, waar armoede en werkloosheid levens verwoesten.

...

God onze Vader, U danken wij voor uw Zoon Jezus Christus, die ons leerde om in gebed uit te zien naar de komst uw Koninkrijk. U bent bij machte in ons te aanvaarden wat wijzelf niet kennen; die dingen in ons te benoemen waarvan wij zelfs niet durven spreken; in uw herinnering te bewaren, de dingen die wij proberen te vergeten. Leer ons samen te bidden en te weerstaan aan het kwaad en de onderdrukking, door onze geweldloze acties en wederzijdse liefde. Mag het leven van uw Zoon op aarde voorbeeld zijn voor ons leven, wanneer wij uw aanwezigheid en hulp erkennen in al onze vreugde en onze zorgen.

Wij bidden deze dingen in de naam van de Opgestane Heer en in de kracht van Zijn Geest. Amen.

Website waar het hele gebed in het Engels kan gevonden worden:

<http://www.oikoumene.org/en/programmes/public-witness-addressing-power-affirming-peace/churches-in-the-middle-east/pief/world-week/the-jerusalem-prayer.html>

Kom en luister...een avond over Palestina en Israël

In het licht van de Wereldwijde Week voor Vrede in Palestina en Israël (29 mei - 4 juni) wordt een avond georganiseerd, waarin stilgestaan wordt bij verhalen en achtergronden van mensen in Israël en Palestina. Als sprekers zijn uitgenodigd:

- Numan Othman, een Palestijns verhaal;
- Amir Haberkorn, een Joods verhaal.

Datum: 30 mei, 2011 om 20u.

Plaats: Protestantse Kerk, Ronde Weg 3, Vilvoorde

Om alvast te noteren

Op zondag 4 september is dr. Ishay Rosen-Zvi uitgenodigd om zijn verhaal te vertellen. Hij is hoogleraar Talmoedstudies aan de Universiteit van Tel Aviv en gastdocent aan het Hartman Instituut voor vernieuwing van het Jodendom. Later hoort u er meer over.

Interlevensbeschouwelijke reis naar Israël/Palestina

Zij zeggen: “Vrede, vrede”, maar er is geen vrede.” (Jer. 6:14)

De Interlevensbeschouwelijke Werkgroep Gent trok naar Israël/Palestina van 4 tot en met 13 maart. Onze groep bestond uit christenen, moslims en een zenboeddhist. In totaal werden 27 mensen gegidst door een joodse Israëli, een Palestijnse christen en een Arabische Israëli van de Baháí gemeenschap.

Doel van de reis was niet alleen een bezoek aan verschillende religieuze plaatsen. We probeerden vooral zicht te krijgen op de complexiteit van het Israelisch-Palestijns conflict en de rol van religie daarin. Is het conflict te herleiden tot een religieus conflict of is het veel meer een politiek conflict, waarbij ideologie en religie elkaar voeden? Bijna alle mensen die we spraken noemden het een politiek conflict. Maar hoe je het conflict ook benoemt, het conflict is in elk geval asymmetrisch te noemen. Het Israëlische volk heeft al meer dan 50 jaar een eigen staat op 78 % van historisch Palestina (onder Brits bestuur). Het Palestijnse volk wacht al even lang op zijn eigen staat op de overige 22 %. Van deze 22% controleert Israël nog eens 42%.

Enkele van onze ervaringen willen we met u delen. Zo bezochten we Parc Canada. Dit recreatiepark is na de 6-daagse oorlog gebouwd op vier Palestijnse dorpen grotendeels gelegen op de Westelijke Jordaanoever. De inwoners waren in 1948 gevlucht of verdreven en kwamen in vluchtelingenkampen terecht. Nu er niemand meer woonde werd het in 1967 gezien als “land without people” en werden de dorpen in de zes-daagse oorlog met de grond gelijk gemaakt om zo een corridor te maken op een belangrijk kruispunt naar Jeruzalem. De vluchtelingen konden niet meer terugkeren en werden zo “people without land”. Dit is één van de voorbeelden van de Nakba (of ‘catastrofe’). Het gaat immers om honderden dorpen. Deze Nakba is door de Israëlische organisatie Zochrot wetenschappelijk onderzocht en hun onderzoek is in het Hebreeuws toeganke-

lijk gemaakt. Zochrot vraagt op deze manier aan de Israëlisch bevolking begrip voor de geschiedenis van de Palestijnen. Begrip hebben is immers noodzakelijk voor vrede. Alleen de geschiedenis terug opdelven helpt het vredesproces vooruit.

We spraken met de mensen in het vluchtelingenkamp Aida in Bethlehem. Aida startte als een tentenkamp. Nu bestaat het uit betonnen gebouwen zonder groene plekken. Zo’n 4.500 Palestijnen wonen er, waarvan meer dan de helft jonger is dan 18 jaar, op een oppervlakte van 66.000 m². De inwoners hebben nog altijd het statuut van vluchteling. Dit betekent geen stemrecht, geen recht om grond te kopen of bouwvergunningen aan te vragen. De VN resolutie van 1948 waarin voor deze mensen het recht op terugkeer werd vastgelegd is niet uitgevoerd. Op de Golanhoogte hadden we een ontmoeting met de Druzen. De Golanhoogte is bezet gebied en het dorp Majdal Shams is één van de weinige overgebleven dorpen waar Druzen wonen. Door de bezetting heeft Israël de zeggenschap over de Jordaan en het meer van Tiberias als belangrijkste waterreservoir. Rondom de huizen liggen mijnen. Nog altijd gebeuren er ongelukken, vooral onder kinderen. Volgens het internationaal oorlogsrecht heeft de bezetter de plicht om mijnen te ontruimen en de bevolking voldoende veiligheid te bieden.

We logeerden in Bethlehem. De Muur van 11 meter hoog is niet te missen. Het Internationaal Gerechtshof in Den Haag verklaarde in 2004 dat de bouw van een muur door Israël op bezet Palestijns gebied in strijd is met het humanitaire oorlogsrecht. Israël mag een muur bouwen maar dan wel op eigen grondgebied. Intussen maakt deze muur wel het leven van vele mensen onmogelijk. Leven op de westelijke Jordaanoever is als leven in een openlucht gevangenis. Alleen wie toestemming krijgt, mag zich buiten de muren verplaatsen. Vergunningen worden slechts mond-

jes maat gegeven. Sommige huizen zijn rondom omgeven door de Muur. Deze mensen zeggen: wij zijn levend begraven. Vele Palestijnen trekken daarom weg om in het buitenland een leven op te bouwen. De meeste Palestijnse kinderen achter de muur kennen de Israëli's alleen als soldaten met grote machinegeweren. Joodse Israëli's mogen evenmin zonder toestemming reizen achter de Muur en komen zo niet meer in aanraking met de gevolgen hiervan. Het beeld dat zij krijgen van Palestijnen is dat van een terrorist.

Mensen worden niet alleen door de Muur uit elkaar gedreven. De Israëlische grondwet maakt onderscheid tussen haar staatsburgers. Joodse en Arabische staatsburgers hebben niet dezelfde rechten vooral als het gaat om familiehereniging, verblijf en vestiging. Maar ook joods-zijn is niet langer voldoende. Voorstellen om het staatsburgerschap afhankelijk te maken aan de loyaliteit aan de Israëlische staat zijn voorlopig nog niet in wetten gegoten, maar waren wel een verkiezingslogan. Maar ook op andere manieren wordt er gesproken over het criterium van loyaliteit ten aanzien van de staat, ongeacht de joodse achtergrond. Loyaliteit betekent in dit geval geen kritiek uitoefenen. Instellingen die bijvoorbeeld de jaarlijkse mars ter herinnering aan de Nakbah (= catastrofe) mee organiseren, worden financieel geboycot. Het vredesactivisme is in Israël steeds minder aanwezig. De resterende vredesactivisten staan onder sterke morele druk.

Sinds de uitgave van het Kairosdocument in 2009, zijn we ons weer bewust dat Palestijnse christenen ook slachtoffer zijn in dit conflict. De christenen maken 2% uit van de bevolking maar ze leveren een belangrijke bijdrage als het gaat om maatschappelijke projecten en vredesinitiatieven. In de NGO's zijn 45% procent christenen werkzaam. Ze stellen hun instellingen en verenigingen open voor iedereen ongeacht de religieuze overtuiging.

We spraken met één van de opstellers van het Kairosdocument, Rifaat Kassis, coördinator van het initiatief. Het document, zo zei hij, is in de eerste plaats bedoeld als oproep aan de Palestijnse christenen. Het document roept hen op de hoop levend te houden in een hopeloze situatie, om volharding en verzet en liefde. Het is geen gemakkelijke boodschap. Want het is alleen gemakkelijk lief te hebben, als je geen noodzaak voelt iemand te haten. In tweede instantie is het ook een oproep voor internationale solidariteit. De kerken worden opgeroepen om met eigen

Is Israël op het punt gekomen waar ze moet kiezen tussen veiligheid of democratie?

ogen te komen zien, en met de Palestijnen te bidden voor vrede.

Sommigen zullen dit verslag eenzijdig noemen en stellen dat het verslag alleen de kant van de Palestijnen belicht. Het is niet de bedoeling van dit reisverslag om de hele geschiedenis te reconstrueren. We willen de realiteit op het terrein zelf voor het voetlicht brengen. Hoewel deze realiteit geen of onvoldoende aandacht krijgt, kan en mag je om deze realiteit niet heen.

En tegelijkertijd willen we duidelijk maken dat aan weerszijden organisaties en mensen de kloof proberen te overbruggen. Ze weerstaan de - in naam van de veiligheid gevoerde - logica van systematische discriminatie en ontmenselijking. Ze blijven getuigen van de waardigheid van elk mens. Zoals de Joodse en Palestijnse ouders die een kind hebben verloren in het conflict, maar als broeders en zusters getuigen van hun pijn, en zo aan vrede en verzoening werken. Al deze moedige mensen vragen aan ons niet meer dan gehoord te worden.

We komen graag in uw gemeente langs om hierover meer te vertellen.

Eefje VAN DER LINDEN.
Marc LOOS.

‘Zalig de armen van de Geest’

door Peter Tomson

De Nieuwe Bijbelvertalers hadden moeite met deze spreuk van Jezus, en ze waren niet de eersten. Ze vertaalden ‘Gelukkig wie nederig van hart zijn’ (Matt. 5:3). In de oude vertaling staat hier: ‘Zalig de armen van geest.’ Overbekend – maar wat betekent het? Toegankelijker is Lucas 6:20, ‘Zalig de armen.’ Ook de NBV kon hiermee overweg: ‘Gelukkig jullie die arm zijn.’ Maar waar is dan de Geest gebleven? Dat is toch geen misplaatste vraag in het zicht van Pinksteren!

Joodse meningen over armoede

We hebben er in deze rubriek al eens op gewezen dat er in het vroege Jodendom nogal verschillend gedacht werd over bezit en armoede. De Essenen, die een soort centrum hadden in Qumran, wezen privébezit radikaal af. Ze beschouwden het als principieel onrechtvaardig en zelfs onrein. In plaats daarvan leefden zij in gemeenschap van goederen. De Farizeeën en hun opvolgers, de rabbijnen, beschouwden bezit als een vanzelfsprekendheid. Ze vonden dat men als regel niet meer dan een vijfde van zijn bezit mag wegschenken. Wel zeiden ze dat wie hééft, de plicht heeft te delen met wie niet heeft. De Joden introduceerden iets dat in de oude wereld totaal onbekend was: armenzorg.

Jezus stond hier zo’n beetje tussenin. Hij vond bezit niet verkeerd, maar hij zag scherp dat het een belemmering kan zijn voor geestelijke ontplooiing. Tegen de rijke jongeling zei hij dat hij al zijn bezit aan de armen moest schenken (Mar. 10:21). Maar dat was geen algemeen recept.

Zacheüs, die de helft van zijn bezit aan de armen schonk en viervoudig vergoedde wat hij afgeperst had, deed genoeg. Zijn oprechte dorst naar verlossing volstond (Luc. 19:8).

Maar het is onjuist om te denken dat het voor Jezus allemaal niet uitmaakte. Dat de eerste gemeente gemeenschappelijk bezit had (Hand. 2:44; 4:32), moet wel in verband staan met het onderwijs. Dat wordt ook bevestigd door de spreuk ‘Zalig de armen (van geest)’.

De armen en de Geest

Al verschilden zij van mening over de oplossing, Jezus en de Essenen deelden het inzicht dat materieel bezit een groot probleem kan vormen. Het is daarom niet toevallig dat de uitdrukking ‘armen

van geest’ ook in de Esseense geschriften van Qumran voorkomt. Deze Hebreeuwse teksten stellen ons eigenlijk pas in staat de betekenis van de uitdrukking echt te begrijpen. Letterlijk staat er: ‘armen van *de* geest’, met een lidwoord dus, en bedoeld is: ‘armen van *de* Heilige Geest’. Het zijn dus niet zomaar mensen zonder geld, maar armen of bezitlozen die hun leven op de Geest richten en het door de Geest laten richten. En de Geest, dat is de Geest van de profeten, de werkende Aanwezigheid van God.

Letterlijk in het Grieks vertaald, zoals in Matt. 5:3, klinkt de uitdrukking vreemd. Onwillekeurig denk je aan mensen bij wie iets ‘geestelijks’ ontbreekt. Wellicht heeft Lucas, met zijn fijne gevoel voor connotaties, daarom voor één keer een uitspraak van Jezus aangepast en ‘van de Geest’ weggelaten. Hij wilde in elk geval de ernst van Jezus’ waarschuwing voor de gevaren van het bezit laten doorklinken: ‘Zalig de armen!’

Wat Jezus ons leert

‘Aardse goederen’, zoals dat heet, kunnen ons belemmeren om ons leven te richten op Gods Geest. Jezus duidde dat aan in de gelijkenis van de zaaier. ‘De zorgen van de (business)wereld en de verleiding van de rijkdom’ zijn als onkruid dat de goede planten verhindert, zich te ontplooiën (Mar. 4:19), onkruid dat de Geest verhindert. De Geest, Gods Aanwezigheid, gedijt beter bij armoede, bij onthechting ten opzichte van het materiële. Er is een onzichtbare wisselwerking tussen het ‘geestelijke’ en het ‘materiële’. Als je geeft van wat je ‘bezit’ aan wie niet heeft, gebeurt er iets op het vlak van de Geest. Je verwerft ‘een schat in de hemel’ (Luc. 18:22). ‘Zalig de armen van de Geest, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.’

Van 25-27 februari vond in Genval het Zuid-weekend plaats van Protestantse Solidariteit rond het thema 'Globalisation & Community'. Chantal Nyiraguhirwa, pas nieuw in de Rabotkerk, nam hier als één van de 25 jongeren (16-27 jaar) aan deel. Zij is een vluchteling uit Rwanda en verblijft momenteel in het vluchtelingen-centrum in de Doornzelestraat.

Denk globaal, handel lokaal. Dank zij een documentaire *Lokale oplossingen voor een globale wanorde* werden de deelnemers meteen ondergedompeld in het thema van het weekend. De film keurt het perverse landbouwsysteem gebaseerd op een onredelijke drang naar groei af en daarbovenop nodigt de filmmaker uit om nieuwe manieren van landbouw bedrijven te ontdekken, die de schade aan de natuur herstellen en die het leven en de gezondheid verbeteren en voedselveiligheid garanderen.

Daarnaast was er een workshop met twee ontwikkelingswerkers die in Nicaragua hebben gewerkt. Bedoeling was om een idee te krijgen van de Noord-Zuid relaties, wat overeenstemde met het thema van de film.

Zondag was er tijd voor een moment van bezinning rond Mattheüs 5, 13 – 16 en gebed, waarin we God de Schepper hebben gebeden om onze harten wakker te maken voor zijn liefde, de schoonheid en de eenvoudige vreugde.

Tot slot nog twee citaten van grote persoonlijkheden om ons te doen nadenken. De ene van Gandhi: 'Wat je voor mij doet zonder mij is tegen mij'. Het individualisme heerst, niemand wil delen. Maar integendeel: 'Liefde doet ons beseffen dat iets anders dan onszelf werkelijkheid is' en moeten wij niet onze naaste liefhebben als onszelf?

Het andere citaat is van moeder Theresa: 'In dit leven kunnen wij geen grote dingen realiseren! We kunnen enkel kleine dingen doen met grote liefde!'. En al is het niet voor nu, het gaat erom de toekomst open te houden en mogelijk te maken.

En nog: als de bijbel ons zegt dat wij het licht van de wereld zijn, moeten wij handelen en de toekomst die God ons schenkt mogelijk maken.

Gods zending voor ons is om zout en licht te zijn in een donkere wereld. Ben jij klaar om met ons mee te doen?

Protestantse Solidariteit

Uw NGO voor ontwikkelingshulp

Aids

Nog steeds blijft aids duizenden slachtoffers maken over de hele wereld, vooral in de armere landen.

Ons nieuwe programma focust op de rol van godsdienstige leiders in de strijd tegen deze gesel.

Steun ons op onderstaand rekeningnummer!

Contact

Brogniezstraat 46
B-1070 Brussel
Tel. + 32 2 510.61.80
Fax + 32 2 510.61.81
e-mail
solidarite.protestante@skynet.be
www.vpkb.be/
ProtestantseSolidariteit
Rekening BE37 0680 6690 1028
(Giften vanaf Euro 40 zijn fiscaal aftrekbaar)

Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid

Open-Deur-Dag

Woensdag 30 maart was een drukke dag in de Nederlandstalige afdeling. Om 10 uur begon de module *Evaluatie* onder leiding van prof. dr. Joop van der Horst. Hij is hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven en is tevens actief lid van de VPKB. Hij zal enige tijd de

onderwijsmodules helpen evalueren en wij zijn hem dankbaar voor zijn inzet.

Om 12.30u. hielden wij de *Faculteitslunch*, een vrolijk gebeuren dat wij een- of tweemaal per jaars houden en dat docenten en studenten bijeenbrengt rondom een lichte maaltijd en enkele geestrijke woorden.

Toen was het tijd voor de *Open-Deur-Dag*. Onder verheugende belangstelling hield prof. dr. Anne Marie Reijnen een uiteenzetting over het boek *Dieren eten (Eating Animals)* van Jonathan Safran Foer. Dit leidde tot een geïnspireerd gesprek over mensen en dieren, eten en vegetarisme, natuur en schepping. Verschillende personen meldden hun interesse om theologie te gaan studeren.

Algemene Vergadering

Op 18 maart vergaderde eerst de Raad van Bestuur en daarna de Algemene Vergadering van de vzw. Hoofdgerecht vormde vanzelfsprekend de financiële perikelen. De door de Vlaamse Minister toegezegde extra subsidiëring voor het wetenschappelijk onderzoek is op de lange baan geschoven vanwege het ontbreken van een federaal budget. De Raad spant zich in om ook onder deze omstandigheden te geraken tot een *leefbaar* beheersplan en een duidelijke opdrachtsomschrijving van de Faculteit.

Wetenschappelijke evenementen

Naar de toekomst kijkend kunnen wij enkele wetenschappelijk evenementen aankondigen.

- Prof. Reijnen organiseert in het kader van de *Association Paul Tillich d'expression française* een congres over de belangrijke Duits-Amerikaanse theoloog Tillich.
- Prof. Tomson leidt de organisatie van een internationaal colloquium over de geschiedenis van Joden en Christenen in de eerste twee eeuwen. Dit zal op 5 en 6 september aanstaande doorgaan in een bijzondere locatie: het Joods Museum in Brussel (zie de website onder 'Agenda'). Dit staat in het kader van een bredere samenwerking met het Joods Museum. In verband daarmee wordt komend seizoen ook een gezamenlijke lezingencyclus georganiseerd.
- Tenslotte mogen wij een dubbel-evenement aankondigen ter gelegenheid van het 450-jarig bestaan van de Confessio Belgica. Zondagnamiddag 27 november is er een manifestatie voor breed publiek in de Brusselse Museumkerk; maandag 28 november een wetenschappelijke studiedag in de FPG Brussel met sprekers uit binnen- en buitenland. In dit project participeren naast de FPG ook de KUL, de ETF, en de VU Amsterdam.

Informatie

- op de website www.protestafac.ac.be
- bij de decaan, prof. Peter Tomson
ptomson@protestafac.ac.be

Visitatie als bemoediging

Niet elkaar viseren, maar met aandacht visiteren.
Niet elkaar als kerken opzadelen met de zoveelste bezoeking, maar elkaar in vrede bezoeken.
Wat betekent dat?

We waren met een goede (!) 25 mensen uit de verschillende VPKB-kerken een hele zaterdag bij elkaar, op 19 maart 2011, om een mooie weg te zoeken daarin: naar het bewogen nut van kerkvisitatie. In het Huis van het Protestantisme te Brussel.

Jaap de Lange gaf ons inspiratie aan: dankzij de bijbelse bron, kunnen we te weten komen dat het vooral gaat om elkaar als gemeente te versterken, te bemoedigen, met een pastorale insteek; een bezoek dat goed wordt voorbereid (wie zijn jullie als gemeente? Zonder context kan het niet!), waarbij we niet kunnen zonder *delen van gaven*, bieden van troost en het samen zoeken naar *christelijke levenswandel*. Maar woorden als *opbouwen* en *wat goed is waarderen* zijn voorwaarde! Met daarna de vragen als gezonde spiegel.

We dachten samen na over verschillende kerkstructuren en hun effect, over het belang van gemeente-opbouw. Wat voor modellen van *elkaar als gemeente bezoeken*, kunnen ondersteunend werken, niet gelijk ervaren als bedreigend en bemoeiziek (blijkbaar “zeer” uit het verleden). Of hebben te weinig effect omdat het teveel “gezellig” wordt gehouden? We zijn ook beslist niet gebaat bij lieve vrede, maar wat geeft dan in de praktijk oprechte vrede?

Uit het bekijken van de verschillende modellen kwam vooral tevoorschijn:

- laten de gemeenten zelf aangeven, waar ze over willen praten: zorgen en vreugde!
- Laat de controle van de boeken vooral in het teken staan van bemoediging!
- Graag vanuit de zorgen doorvragen naar achtergronden en mogelijkheden.
- Om samen te zoeken naar het verlangen om *gemeente van Jezus* te zijn, in onze tijd.
- En vandaaruit naar de praktische kant van mensen en middelen én *droom*.

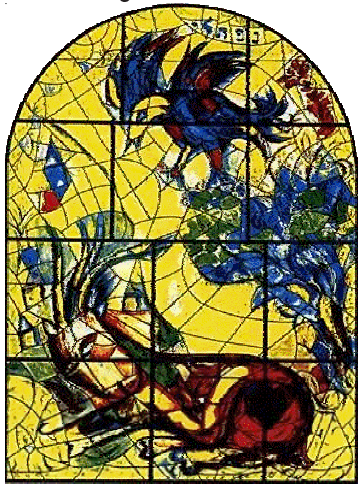

Het blijkt steeds en vooral om houding te gaan: niet het vingertje omhoog om te zeggen hoe het anders moet, maar de houding van: hoe delen wij in elkaars zorgen en verlangens! Als een open ruimte voor gezonde evaluatie: waar staan wij nu en waar staan wij voor?! En wat wordt er dan verlangd van kerkvisitatoren? Openheid, deskundigheid, luistervaardigheid, betrokkenheid? Met het oog gericht op onze (nabije) toekomst. Lokaal en breder?

We sloten deze inspirerende dag af met een vesper. We volgden de verschillende *visitaties* uit bijbelverhalen: aan Gideon (*bevrijd ons in al je kwetsbaarheid*), aan Maria (verwachting van nieuw leven, zonder meer), van een vreemdeling aan het leven van twee mensen onderweg: *was ons hart niet brandend in ons en ja! We herkenden hem in het breken van het brood!*

Elkaar herkennen in het samen delen van broodnodige liefde: dankzij visitatie met liefde! En we zongen daar hartgrondig, samen, liederen over. Inspiratie genoeg om met elkaar een goed plan te maken: ter bemoediging van de gemeente!

Mede namens Jaap DE LANGE,
Henk VAN ANDEL.

Reactie op Kerkmozaïek - april 2011

Ik wil graag reageren op een artikel in de laatste Kerkmozaïek van april 2011.

Op bladzijde 6, onderaan links lees ik in het artikel van ds. Ernst Veen:

"Jezus doorbrak bijvoorbeeld de verstarring van een godsdienst die gestold was tot een doods stelsel van regels en rituelen. Hij liet zien wat de geest was van de Wet ..."

Eerlijk gezegd schrok ik bij deze woorden, "...". Dat Jezus reageert tegen een verstarring, kan misschien waar zijn, dat dit echter zou slaan op het Jodendom van zijn tijd, is manifest onwaar. Daarvan getuigen genoeg teksten van rabbijnen uit de tijd van Jezus. Dat dit bij uitbreiding - want ik vrees dat heel wat lezers die lijn zouden kunnen doortrekken - zou slaan op het Jodendom van vandaag is al helemaal niet waar. Hoe dikwijls heb ik rabbijnen niet horen fulmineren - zoals trouwens predikanten dat ook doen en terecht - dat het niet voldoende is alles te weten, alles juist te willen doen, maar dat het dan nog moet gebeuren, dat het een beetje dieper moet zitten.

Danny ROUGES

Voor alle duidelijkheid

Gezien de reactie van de heer Danny Rouges op een zin uit mijn artikel (Pasen: kies dan het leven) in het vorige Kerkmozaïek-nummer bleek dat de lezing daarvan tot misverstanden kan leiden, hetgeen ik betreur en graag wil rechtzetten.

Voor alle duidelijkheid: met "een" godsdienst bedoelde ik (uiteraard) niet "de" godsdienst (namelijk het Jodendom), maar een godsdienst*praktijk* uit die tijd: (wettische) godsdienstige stroming(en) waarbinnen, bijvoorbeeld, genezing op sabbat werd veroordeeld.

Ernst VEEN

Overlijden

Op 24 maart jl. overleed mevrouw Ine VERSPRILLE, echtgenote van Jean LENDERS, op 83-jarige leeftijd. De begrafenisplechtigheid vond plaats in de protestantse kerk *De Olijftak* te Brasschaat.

De heer Lenders was jarenlang voorzitter van de Werkgroep Projecten en was ook lid van het moderamen van de synodevergadering.

Vanop deze plaats willen wij de familie Lenders ons medeleven betuigen en haar de nabijheid van God toewensen.

Rouwadres: Dorpsstraat 59/4 - 2950 Kapellen

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-informatie
mei 2011

Radio:

VRT/Radio 1

op woensdag om 20.04u.

Productie Frank MARIVOET

11 mei	Mens voor de mensen zijn:
De ontgoocheling voorbij
25 mei	De Bijbel actueel (Joh. 14: 1-14)
De weg, de waarheid en het leven
ds. Bert Beukenhorst

Contact: Frank Marivoet
Celestijnenlaan 7/21
3001 Heverlee

Website: <http://www.vpkb.be/pro>

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

dr. Guy Liagre

Redactieteam:

Bea Baetens
ds. Edwin Delen
ds. Ernst Veen
dr. Dick Wursten

Redactieadres:

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-510 61 74
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Website:

<http://www.vpkb.be>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 15,00 euro
- Groepsabonnement: 12,50 euro
(vanaf minimum 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 20,00 euro

Storten

kan op rekeningnummer 068-0715800-64 van de Verenigde Protestantse Kerk in België, Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel.

IBAN BE29 0680 7158 0064

BIC GKCCBEBB

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres.

Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek :

11 mei 2011.

Algemene Kerkvergadering

Grote Markt Louvain-la-Neuve

Zaterdag 7 mei 2011

Louvain-la-Neuve

Auditoria Socrates

Place Cardinal Mercier

NMBS-station op 10' loopafstand

Parking Sainte Barbe

**GRATIS
PARKING**

**“Het woord van God
kan je niet voor jezelf
houden. We zijn
geroepen om het te
delen met anderen!”**

Workshops

14:00 tot 14:50

15:00 tot 15:50

Toneel
Pascale Hoyois

Gospel
Didier Likeng

**Interreligieuze
ronde-tafel**
Jean-Marie de
Bourqueney

Nieuwe spiritualiteiten
Guy Rainotte

Een woord op weg
Erwin Ochsenmeier

Initiatie media
Patricia Cortez

Nieuw liedboek 2012
Jan van den Berg
Steven Fuite

Cafetaria

(Grote tent)

Bar

(Grote tent)

11:00 tot 16:00

Stands

kerkelijke organisaties
(Ingang gebouw)

Muziek, theater...

(podium Grote tent)

www.parole-woord.be

De binnenstad van Louvain-la-Neuve is autovrij. Heel praktisch voor het grote meertalige kinder- en jongerenspel in de namiddag in het stadscentrum!

“De AKV is een betekenisvol teken van eenheid, ondanks de verscheidenheid onder haar leden”

Een Woord op weg!

Gedetailleerd programma achteraan

**DE HELE DAG
ACTIVITEITEN VOOR
KINDEREN VAN ALLE
LEEFTIJDEN!**

“Door deel te nemen aan deze dag toon je, dat samenleven mogelijk is in een Kerk, die nog nationaal genoemd kan worden.”

Maaltijden

Drie mogelijkheden:

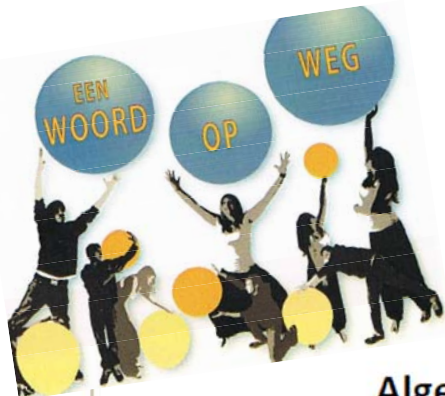
- a) U kiest en bestelt op voorhand een maaltijd op onderstaand adres, tegen 10 euro (drankje inbegrepen)
 - een dagschotel,
 - vol-au-vent of
 - balletjes in tomatensaus.
- b) U gaat gezellig tafelen in één van de restaurantjes van Louvain-la-Neuve.
- c) U nuttigt uw boterhammetjes in de cafetaria (Grote tent).

Inschrijvingen en inlichtingen:

www.parole-woord.be

Joëlle Maystadt 02/771.84.78 - 0478/26.98.34

info@parole-woord.be

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Programma

Algemene Kerkvergadering 7 mei 2011

Tijdstip	Activiteit		Plaats
9:30	Onthaal		Hall auditoria Socrates
10:00 tot 10:45	Openingsviering		Socrates, zalen 10 & 11
10:00 tot 12:00	Opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar Activiteiten voor kinderen van 5 tot 13 jaar Activiteiten voor jongeren (Frans & Nederlands)		Wordt ter plaatse bepaald
11:00 tot 12:00	Conferentie		Socrates, zalen 10 & 11
11:00 tot 16:00	Opening	Cafetaria	Grote tent
		Bar	Grote tent
		Stands	Ingang gebouw
		Muzikale animatie	Grote tent
12:00 tot 14:00	Pauze: maaltijd		Studentenrestaurant
14:00 tot 16:00	Opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar Groot stadsspel voor zowel kinderen (5-13) als jongeren (Frans & Nederlands)		Wordt ter plaatse bepaald
14:00 tot 14:50	Workshops (I)	Toneel Mevr. Pascale HOYOIS (FR)	Wordt ter plaatse bepaald
		Gospel Dhr. Didier LIKENG (4-talig)	St. Franciscuskerk
		Interreligieuze ronde-tafel-conferentie Ds. Jean-Marie DE BOURQUENEY (FR met mogelijkheid om vragen te stellen in het NL)	Wordt ter plaatse bepaald
		Nieuwe spiritualiteiten Dhr. Guy RAINOTTE (FR – vertaald naar het NL)	Wordt ter plaatse bepaald
15:00 tot 15:50	Workshops (II)	Een woord op weg Spreker Dhr. Erwin OCHSENMEIER (FR & NL met mogelijkheid om vragen te stellen in het Duits en in het Engels)	Socrates, zaal 11
		Initiatie media Mevr. Patricia CORTEZ (FR & NL met mogelijkheid om vragen te stellen in het Duits en in het Engels)	Wordt ter plaatse bepaald
		Nieuw Liedboek 2012 Ds. Jan VAN DEN BERG Ds. Steven FUITE (NL)	Socrates, zaal 10
16:00 tot 16:45	Slotviering		Socrates, zalen 10 & 11
17:00	Sluiting		Socrates, zalen 10 & 11

Afgiftekantoor : 1070 Brussel - Verantw. uitgever en afzendadres : dr. G. Liagre, Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel